

Dosarul nr. 1ra-1253/2022
1-21097682-01-1ra-16082022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Timofti Vladimir
Judecători – Cobzac Elena și Plămădeală Ghenadie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului Ursul Ion prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe

Ursul Ion xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 30.06.2021-11.08.2021;
2. Instanța de apel: 01.09.2021-16.05.2022;
3. Instanța de recurs: 16.08.2022-26.10.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 11 august 2021, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Ursul Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin.(4) Cod penal la o pedeapsă de 160 (una sută șaizeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Cererea acuzatorului de stat privind încasarea de la Ursul Ion în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată legate de investigarea cauzei penale la etapa urmăririi penale în sumă totală de 20,52 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 12.08.2021 a fost corectată eroarea materială strecurată în sentința și anume sintagma „Ursu” a fost înlocuită cu sintagma „Ursul”.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Ursul Ion, la data de 09 mai 2021, aproximativ la ora 10 și 50 minute, fără a deține permis de conducere, a condus mijlocul de transport de model „Volkswagen Touran” fără numere de înmatriculare, pe traseul central din satul xxxxx, unde fiind somat de către colaboratorii de poliție să stopeze mijlocul de transport, acesta a accelerat și a încercat să fugă de la fața locului, însă nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport și s-a tamponat într-un gard. În urma accidentului rutier, Ursul Ion, a fost preluat de ambulanță și transportat la Spitalul raional Criuleni, pentru acordarea ajutorului medical. Totodată, la Spitalul raional Criuleni, au venit și colaboratorii de poliție din

cadrul Inspectoratului de poliție Dubăsari, care i-au propus lui Ursul Ion să fie testat alcoolsopic cu ajutorul aparatului „Drager”, precum și să fie supus examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei.

Astfel, Ursul Ion, fiind în incinta Spitalului raional Criuleni, situat în or. Criuleni, a refuzat categoric să fie testat alcoolsopic și să fie supus examinării medicale de constatare a stării de ebrietate și a naturii ei, fapt confirmat în procesul-verbal nr. 42 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și a naturii ei, emis pe numele lui Ursul Ion la data de 09.05.2021.

Astfel instanța de fond a constatat că, prin acțiunile sale intenționate, Ursul Ion a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin.(4) Cod penal, după indicii *„refuzului conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolsopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșit de către o persoană care nu deține permis de conducere”*.

2. Sentința menționată a fost atacată cu *apel*, de către procurorul în Procuratura raionului Criuleni, Botnari Alexandru, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanța prin care, Ursul Ion să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(4) Cod penal cu stabilirea unei pedepse sub forma de 5 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 90 Cod penal, a suspenda executarea pedepsei cu închisoare pe un termen de probațiune 2 ani. În baza art. 90 alin.(6) Cod penal, a-l obliga pe Ursul Ion să presteze 80 de ore munca neremunerată în folosul comunității.

2.1 În motivarea cerințelor sale procurorul a invocat că:

- instanța de judecată greșit a apreciat totalitatea semnelor obiective și subiective ale faptelor social periculoase, comise de către Ursul Ion și i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 ore;

- instanța de judecată la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Ursul Ion, nu a luat în considerație faptul că ultimul nu se află la prima abatere penală. De către acuzare a fost prezentată informația privind antecedentele penale ale inculpatului Ursul Ion, conform căruia s-a stabilit că: prin ordonanța emisă la data de 28.06.2010 în cauza penală de învinuire a lui Ursul Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal a fost încetat din motivul împăcării părților. Prin sentința Judecătoriei Dubăsari din 04.07.2012 a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, procesul penal fiind încetat din motivul împăcării părților;

- prin sentința Judecătoriei Dubăsari din 11.11.2013, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității. Astfel, în circumstanțele date, se constată faptul că Ursul Ion nu este la prima abatere penală, iar anterior în privința acestuia au fost încetate două cauze penale din motivul

împăcării părților, iar pentru comiterea la fel a unei infracțiuni prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în privința acestuia a fost aplicată ca și prin sentința contestată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității. În aceste circumstanțe, cu toate că antecedentele penale în privința cet. Ursul Ion sunt stinse, este de notat că faptul că ultimul nu se află la prima abatere penală, urma să fie luat în considerație de către instanța de judecată la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Ursul Ion, fapt care nu a fost luat de instanța de judecată, iar în sentința de condamnare nici nu este făcută o mențiune cu privire la motivele din care reiese că este mai rezonabilă aplicarea doar a pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității;

- doar prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni, iar conform prevederilor art.90 Cod penal executarea pedepsei să fie suspendată pe un termen de probațiune de 2 ani, iar în conformitate cu prevederile art. 90 alin. (6) Cod penal, a-l obliga pe condamnatul Ursul Ion: să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședință fără consimțământul organului competent; să participe la programe probațiunile și să presteze 80 ore muncă neremunerată în folosul comunității - legea penală își va atinge scopul de reeducare a inculpatului, iar în perioada termenului de probațiune de 2 ani inculpatul va avea posibilitatea să se corecteze, iar prin comportamentul său în cadrul perioadei date va putea demonstra instanței de judecată și societății că ultimul s-a corectat și a înțeles gravitatea infracțiunii comise de acesta.

- aplicarea în cazul inculpatului Ursul Ion a unei pedepse prea blânde, va favoriza comiterea pe viitor de către acesta a unor asemenea infracțiuni, fiind convins că fapta comisă de el este o normalitate, din care motive sentința din 11.08.2021 urmează a fi casată, iar în privința lui Ursul Ion urmează a fi pronunțată o nouă sentință prin care acestuia să-i fie stabilită o pedeapsă echitabilă.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2022 a fost admis apelul, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost aplicată inculpatului Ursul Ion, recunoscut vinovat pe art. 264¹ alin.(4) Cod penal, o pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.90 alin.(1) Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an.

În baza art.90 alin.(6) Cod penal, s-a obligat inculpatul să presteze 80 de ore de munca neremunerată în folosul comunității în perioada termenului de probațiune stabilit.

În rest, sentința a fost menținută.

3.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de apel nu este în

drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Astfel, la caz s-a constatat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Ursul Ion în baza art. 264¹ alin.(4) Cod penal, după indici calificativi – „*refuzului conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșit de către o persoană care nu deține permis de conducere*”.

Cu referire la individualizarea și stabilirii pedepsei inculpatului, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a aplicat inculpatului Ursul Ion, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(4) Cod penal, pedeapsa sub formă de 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității. Or, în opinia instanței de apel, instanța de fond eronat a conchis că o pedeapsă sub forma de amendă este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, or, *inculpatul urmează să conștientizeze fapta comisă, refuzului de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșit de către o persoană care nu deține permis de conducere*.

Acestea fiind constatate, instanța de apel a conchis că, infracțiunea comisă de către inculpatul Ursul Ion are un grad sporit de pericol social, care nu poate fi neglijat la stabilirea modului de executare a pedepsei, fiind absolut necesară izolarea acestuia de societate.

În această ordine de idei, instanța de apel a notat că, acțiunile inculpatului Ursul Ion cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(4) Cod penal, infracțiune care se califică ca infracțiune ușoară, instanța de fond nu a reținut careva circumstanțe atenuante, agravante.

Totodată, la caz, instanța de apel a reținut că, prin sentința Judecătorei Dubăsari din 11.11.2013, Ursul Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității. Prin sentința Judecătorei Dubăsari din 04.07.2012 a fost încetat procesul penal pornit în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, din motivul împăcării părților, antecedentele penale stinse.

Având în vedere toate împrejurările cauzei, instanța de apel a considerat că, pedeapsa aplicată de instanța de judecată în formă de amenda în privința inculpatului Ursul Ion, este una neîntemeiată și nejustificată, or, acestuia urmează a fi stabilită o pedeapsă mai aspră, sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni, cu suspendarea executării pedepse pe un termen de 1 ani, de vreme ce anume acesta categorie de

pedeapsa îl va convinge de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

4. Decizia instanței de apel este atacată, cu recurs ordinar de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului Ursul Ion care invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.10) Cod procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei, în partea aplicării pedepsei.

4.1 În motivarea recursului apărarea invocă că:

- Colegiul penal a depășit solicitările cererii de apel declarate de procuror, a manifestat o poziție mai aspră decât a avut-o procurorul, prin urmare instanța de apel a avut mai mult un rol de acuzator în procesul penal. Procurorul a solicitat o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 luni, iar instanța a aplicat închisoare pe un termen de 8 luni.

- prin pedeapsa numită sub formă de închisoare și sub formă de muncă neremunerată, inculpatul este pedepsit de două ori, au fost interpretate extensiv și defavorabil prevederile art.264¹ alin.(4) Cod penal. Numărul orelor muncii neremunerate nu sunt reglementate de prevederile art.90 alin (6) Cod penal. Nu se cunoaștem conform căreia legi a fost calculat numărul de ore de muncă neremunerată în folosul comunității. Astfel, instanța de apel a aplicat 80 ore muncă neremunerată în folosul comunității, din nou depășind limitele prevederile art.90 alin.(6) Cod penal, extensiv și în defavoarea condamnatului.

- pedeapsa nu este clară. Dacă în termenul de suspendare de 1 an de zile Ursul Ion va comite o nouă infracțiune, la 8 luni de închisoare se va adăuga și orele de muncă neremunerată, sau nu. Da că da, atunci depășesc limitele prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

5. La recursul ordinar declarat de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului Ursul Ion în conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹ Cod procedură penală, procurorul a depus referință, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia invocând că, instanța de apel just a ajuns la concluzia condamnării lui Ursul Ion în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, la pedeapsa sub formă de 8 luni închisoare cu suspendare și muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 80 ore. Or, această soluție a fost reținută în strictă conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75-77 Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Astfel instanța de apel condamnându-l pe Ursul Ion la pedeapsa cu închisoare cu suspendare și muncă neremunerată în folosul comunității și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei aplicate fiind una echitabilă.

6. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosar și a motivelor invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.*

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen în conformitate cu art.422 Cod de procedură penală.

Conform art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de

procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit textului recursului, Colegiul penal atestă că, autorul critică decizia, prin prisma *art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală*, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Din textul recursului, Colegiul reține că, autorul nu contestă starea de fapt stabilită de către instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte, însă recurentul își exprimă dezacordul cu hotărârea instanței de apel în partea stabilirii pedepsei inculpatului, considerând de fapt că nu a fost individualizată corect și aceasta este prea aspră.

Așa cum rezultă din lucrările dosarului, cauza a fost examinată în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel în acest caz, la stabilirea pedepsei au fost luate în vedere, în egală măsură persoana inculpatului și respectiv, reeducarea și reintegrarea acestuia socială, cât și dimensiunea fenomenului infracțional, și așteptările societății față de mecanismul justiției penale, pentru a realiza o proporționalitate reală între aceste aspecte.

În cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Astfel, verificând hotărârea atacată sub aspectul individualizării corecte a pedepsei, temei prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată lipsa cărorva temeiuri de casare, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75-77 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilind acestuia pedeapsa conform sancțiunii articolului imputat. Complementar, la numirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală cât și de prevederile art.90 Cod penal stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă și în limitele legii penale.

Argumentul recurentului precum că, *Colegiul penal a depășit solicitările cererii de apel declarate de procuror, care a solicitat o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 luni, iar instanța a aplicat închisoare pe un termen de 8 luni* urmează a fi respins deoarece, potrivit solicitării din cererea de apel (f.d.106), acuzatorului de stat a solicitat stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni.

Nu poate fi reținut și urmează a fi respins argumentul recurentului precum că, *prin pedeapsa numită sub formă de închisoare și sub formă de muncă neremunerată, inculpatul este pedepsit de două ori și că numărul orelor de muncă calculate nu este prevăzut de art. 90 Cod penal*, deoarece Colegiul penal constată că, în prezenta cauză penală, instanța de apel întemeiat a aplicat inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an cu obligarea acestuia să presteze 80 de ore de munca neremunerată în folosul comunității ținând cont de prevederile art. 90 alin.(6) lit. g) Cod penal potrivit cărora aplicând condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecată îl poate obliga pe condamnat: să presteze muncă neremunerată în folosul comunității, iar în conformitate cu prevederile art. 67 alin. 2 Cod penal munca neremunerată în folosul comunității se stabilește pe un termen de la 60 la 240 de ore.

Totodată, Colegiul penal este solidar cu concluzia instanței de apel precum că, pedeapsa aplicară de prima instanță sub formă de amendă nu este echitabilă, întrucât nu este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Astfel, raportând cele menționate la cazul supus judecării, instanța de recurs consideră că, instanța de apel, la stabilirea pedepsei inculpatului, just a ținut cont de gradul sporit de pericol social al infracțiunii comise de către inculpat, care nu poate fi neglijat și de faptul că, inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior a fost în conflict cu legea, fapt ce demonstrează că anume această categorie de pedeapsă îl va convinge de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Ținând cont de toate împrejurările cauzei, având în vedere atât principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cât și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră că o pedeapsă mai blândă nu este echitabilă în raport cu fapta comisă și nu va contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, iar pedeapsa stabilită de instanța de apel cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și cu obligarea inculpatului în perioada termenului de probațiune stabilit de 1 an să presteze 80 de ore de munca neremunerată în folosul comunității conform art. 90 alin.(1), (6) lit. g) Cod penal va fi echitabilă faptei infracționale comise, ce corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Din considerentele menționate, Colegiul penal conchide că, în cauza dată nu și-a găsit confirmare temeiul de recurs la care face referire recurentul și nu sânt motive de a interveni în soluția adoptată, fiindcă hotărârea instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar pedeapsa aplicată inculpatului a fost individualizată potrivit legii.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în

care se constată că este vădit neîntemeiat.

Având ca reper cele menționate supra, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității recursului declarat de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului Ursul Ion, ca fiind neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Tampei Tatiana în numele inculpatului Ursul Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe *Ursul Ion xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **08 decembrie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie